

Balvu novads

“Es sapni par dzimteni pagalvī likšu...” – pieminot 1941.gada komunistiskā genocīda upurus

Publicēts: 14.06.2024.

14.jūnijā Latvijā ik gadu norisinās piemiņas brīži, lai godinātu komunistiskā genocīda upurus. Arī Balvu novadā iedzīvotāji devās uz piemiņas vietām, lai ieturētu klusuma brīdi, noliktu ziedus un iedegtu svečītes par tiem, kuri 1941.gada 14.jūnijā tika aizvesti prom no savas dzimtenes, par tiem, kuru dzīves plūdums pašā vasaras plaukumā, toreiz, pirms 83 gadiem, tika pakļauts iznīcībai.

Balvu pilsētā piemiņas brīži sākās jau no rīta, kad Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas Katoļu Baznīcā kopīgā lūgšanā tika pieminēti "Sibīrijas bērni". Savukārt Balvu Novada muzejā notika tikšanās ar Latvijas politiski represēto apvienības Balvu novada nodaļas biedriem. Tāpat šajā dienā ikviens tika aicināts doties pie pieminekļa Abrenes apriņķa komunistiskā režīma represētajiem iedzīvotājiem, lai noliktu gan ziedus, gan sveces.

Iespējams mūsdienās joprojām ir grūti aptvert un izprast, kā toreiz bija iespējamas tādas pārestības pret veselu tautu, nevis vienu personu. Kā varēja arestēt un izsūtīt vairāk nekā 15 000 cilvēku, nešķirojot – sievietes, mazi bērni vai sirmgalvj. Taču smagi bija ne tikai tiem, kuri tika izsūtīti, bet arī tiem, kuri palika – arī viņiem tika salauztas sirdis, zaudējot tuviniekus. Atceroties nežēlīgos notikumus, visas dienas garumā, ziedi un sveces papildināja arī piemiņas akmeni komunistiskā režīma upuriem pie Balvu dzelzceļa stacijas ēkas Kubulos. Piemiņas brīdis notika arī Rugāju skvērā.

Pieminot komunistiskā genocīda upurus, iedzīvotāji pulcējās arī pie bijušās Žīguru dzelzceļa stacijas, pie izsūtītā St.Cunskā mājām Borisovā un pie bijušās Vecumu dzelzceļa stacijas. Atminoties tās dienas notikumus, Viļakas muzeja vadītāja Rita Gruševa stāsta: "1940.gada 17.jūnija rīts - saulains un silts, ienāca sarkanās armijas daļas. Tika likvidēta Viļakas pagasta pārvalde un

nomainīts pagasta priekšsēdētājs Ā. Reinholds, izveidota izpildkomiteja un par tās vadītāju iecelts T.Kaļāns. Sākās padomju varai nevēlamu personu aresti. Bailēs un neziņā pagāja 1940.gads. 1941.gada 14.jūnijs Latvijā ir sēru diena. Tā ir diena, kad no Latvijas uz Sibīriju tika izvesti vairāk kā 15 000 cilvēku. No Viļakas pagasta 40 cilvēki, no Šķilbēnu pagasta - 2 cilvēki. Mainoties paaudzēm, dzīvo aculiecinieku praktiski vairs nav, taču katru gadu šajā dienā, visā Latvijā cilvēki nes ziedus un svecītes pie bijušajām dzelzceļa stacijām un piemiņas vietām, lai atcerētos un neaizmirstu šos notikumus. Šodien noliekam ziedus un svecītes pie bijušajām Žīguru un Vecumu dzelzceļa stacijām, kā arī izsūtītā St.Cunskam mājām Borisovā un piemiņas plāksnes izsūtītajiem meža darbiniekiem Viļakā. Pie bijušās Žīguru dzelzceļa stacijas vēstures faktos un atmiņās dalījās novadpētniece, vēsturniece Maruta Brokāne, pie St.Cunskas bijušajām mājām Vecumu bibliotēkas vadītāja Aija Locāne, bet pie bijušās Vecumu dzelzceļa - Rita Gruševa. Pie izsūtītā St.Cunskas mājām savās pārdomās dalījās Viļakas Romas katoļu baznīcas prāvests Guntars Skutels.

Tie represētie, kuri ik gadu paši apmeklē piemiņas vietas 14.jūnijā ir teikuši, ka pārdzīvots ir daudz un ko tādu piedot nevar. Piedot var, ja lūdz piedošanu, bet par šiem nodarījumiem nav, kam piedot, varbūt cerēt, ka sāpīgās atmiņas ar katru gadu kļūst bālākas, lai arī tā pa īstam tas rūgtums nekad neizzudīs.

Foto: Velga Vīcupa

[Pašvaldības izpilddirektors >](#)

[Balvu novada Centrālā pārvalde >](#)

[Komunikācijas un informācijas tehnoloģiju nodaļa](#)

Agrita Luža

Sabiedrisko attiecību
speciālists

 [+371 27843383](tel:+37127843383)

Saistītas tēmas

[Iedzīvotājiem](#)

<https://www.balvi.lv/lv/jaunums/es-sapni-par-dzimteni-pagalvi-likstu-pieminot-1941gada-komunistiska-genocida-upurus>